

Úvod

Cílem publikace je popsat vývoj a strukturu **mezd učitelů v mateřských, základních a středních školách** a nalézt odlišnosti ve mzdových úrovních různých skupin této kategorie zaměstnanců, například podle jejich **pohlaví, věku nebo dosaženého vzdělání**, které nejsou k dispozici z výkaznictví MŠMT. Publikace obsahuje údaje nejen za učitele, ale i za **asistenty pedagoga, vychovatele a řídicí pracovníky** v regionálním školství.

Údaje týkající se mezd učitelů v této publikaci vycházejí primárně ze speciálního zpracování dat ze **Strukturální mzdové statistiky** za vybrané skupiny zaměstnanců. V rámci strukturální mzdové statistiky jsou zjišťovány podrobné údaje za jednotlivé zaměstnance, jako jsou například pohlaví, věk nebo nejvyšší dokončené vzdělání (viz část „Sledované proměnné“ v metodické části). Tento zdroj tak nabízí srovnávání nejrozličnějších skupin zaměstnanců, které **není z jiných datových zdrojů v současné době k dispozici**.

V publikaci je používána nejen **průměrná hrubá měsíční mzda**, ale i **medián mezd**, který ukazuje mzdu učitelů uprostřed mzdového rozdělení. Absolutní údaje o průměrné mzdě a mediánu mzdy sledovaných skupin učitelů jsou doplněny o jejich **srovnání** s průměrnou mzdou a mediánem **za zaměstnance celkem** a za **vybrané skupiny zaměstnanců** např. podle pohlaví, věku, dokončeného vzdělání či kraje jejich působení. Jelikož většina učitelů má vysokoškolské vzdělání a je zaměstnána na veřejných školách, **je důraz kladen** především na srovnání se zaměstnanci s obdobným dokončeným vzděláním a zaměstnanci pracujícími v platové sféře.

Publikace je rozdělena do **tří částí**. V první části jsou uvedeny podrobné **metodické informace** důležité pro správnou interpretaci publikovaných údajů o mzdách učitelů. Podrobněji jsou zde rozebrány použité **datové zdroje a ukazatele**. Nechybí zde ani **vymezení učitelů** podle Klasifikace zaměstnání a **upozornění** na odlišnosti od údajů o výdělcích učitelů dostupných z jiných datových zdrojů.

Analytická část se zabývá hlavními zjištěními z oblasti vývoje mezd učitelů podle jejich vybraných charakteristik, jako je pohlaví, věk, vzdělání nebo sféra působení, a to jak za učitele v regionálním školství celkem, tak i za jednotlivé druhy škol. Vývoj mezd učitelů je uveden nejen pro nominální mzdy, ale i **pro reálné mzdy (v cenách roku 2015)**, které zohledňují vliv inflace na výdělky a tím kupní sílu učitelů v čase. Nechybí zde ani **srovnání** s výdělkem **vybraných skupin zaměstnanců**, zejména s vysokoškolským vzděláním. Součástí analýzy je i sada grafů a kartogramů s hlavními ukazateli v této oblasti.

Tabulková příloha, která je stěžejní částí této publikace, přináší v 9 kapitolách prostřednictvím 70 tabulek podrobné údaje o výdělcích učitelů v regionálním školství celkem a podle druhů škol za roky 2013 až 2023. Kromě absolutních údajů o průměrných a mediánových hrubých měsíčních mzdách učitelů obsahuje většina tabulek i údaje s jejich absolutními a procentuální **meziročními nárůsty (poklesy)** a ukazatele, které **srovnávají** průměrnou a mediánovou mzdu učitelů se zaměstnanci celkem, resp. zaměstnanci odpovídajícími sledované skupině učitelů. Jelikož většina učitelů v regionálním školství pracuje **v platové sféře**, jsou údaje za tuto skupinu učitelů v tabulkové příloze podrobně rozpracovány.

Poprvé byly zařazeny do publikace i tabulky s údaji **struktury učitelů podle výše jejich průměrných hrubých měsíčních mezd** v závislosti na sféře odměňování na jednotlivých stupních škol. Kromě této diferenciací výdělků učitelů byly do publikace zařazeny i tabulky s údaji o průměrných **příplatcích a odměnách** a jejich podílu na celkové průměrné mzdě učitelů.

Nově byla tabulková příloha doplněna o podrobné údaje o **počtu a struktuře učitelů** podle celé řady třídění jako je pohlaví, věk, dosažené vzdělání, sféra odměňování, druh školy nebo kraj.

Věříme, že statistické údaje prezentované v publikaci odpoví na řadu Vašich otázek a obohatí Vaši práci o cenné informace. Máte-li k tématu a zveřejněným údajům jakékoli otázky nebo poznámky, neváhejte nás prosím kontaktovat. Výhrady i návrhy na zlepšení našich statistik vítáme.